

יִכְבַּד נִשְׁבַּע לְהִרְעֵ וְלֹא יִמַר: הַ כִּסְפוֹ לֹא נָתַן בְּנִשְׁךְ וְיִשְׁחַד עַל נָקִי לֹא לָקַח
עֲשֵׂה אֱלֹה לֹא יִמוּט לְעוֹלָם:

— זוהר תהלים —

יוֹסִי אוֹמֵר, כִּנְגַד לֹא תִגְנֹב, שְׁכָתוֹב (שמות
כב) אִם זָרְחָה הַשְּׁמֶשׁ עָלָיו.

לֹא תִרְצַח

נִבְזָה בְּעֵינָיו נִמְאָס - כִּנְגַד לֹא תִרְצַח. מִי
שֶׁהוּא נִבְזָה בְּעֵינָיו, לֹא יַעֲשֶׂה
קִטְטָה שְׂיִהְרֹג, וְלֹא יִהְרֹגוּהוּ.

כִּפּוּד אָב וְאִם רַק עַל פִּי הַתּוֹרָה

וְאֵת יִרְאֵי ה' יִכְבַּד - כִּנְגַד כִּפּוּד אֵת אֲבִיךָ
וְאֵת אִמְךָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עַל הַכֹּל
חַיִּב אָדָם לְכַבֵּד אֲבָיו וְאִמּוֹ. יֵצֵא מִכָּל זֶה
- אִם יֵאמְרוּ לוֹ לְעֵבֵר עַל דְּבָרֵי תוֹרָה אוֹ
לְעֵבֵד עֲבוּדָה זָרָה, שְׂאִינוֹ חַיִּב לְכַבֵּד. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וְאֵת יִרְאֵי ה' יִכְבַּד.

יִטִּיל שְׁבוּעָה עַל יִצְרוֹ אִם מִסִּיתוֹ לְעֵרִיּוֹת

נִשְׁבַּע לְהִרְעֵ וְלֹא יִמַר - כִּנְגַד לֹא תִנְאָף.
שְׁהֲרֵי אִם יִצְרוּ רוּצָה לְשַׁלֵּט עָלָיו,
יִטִּיל שְׁבוּעָה עַל יִצְרוֹ, כְּמוֹ בּוֹעֵז שְׂאִמֵּר
(רות א) חֵי ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר.

לֹא תִגְנוֹב לֹא תַחֲמוּד

כִּסְפוֹ לֹא נָתַן בְּנִשְׁךְ - זֶהוּ כִנְגַד לֹא תִגְנֹב.
שְׂאִם אִינוֹ מְלוֹנֵה בְּרַבִּית, וְדָאֵי לֹא
יִלְךְ וְיִגְנֹב. וְיִשְׁחַד עַל נָקִי לֹא לָקַח - כִּנְגַד
לֹא תַחֲמוּד.

לְקַבֵּל עָלָיו אֵימַת עַל מַלְכוּת שְׁמַיִם, וְאִין
לוֹ רְשׁוּת לְהִרְהֵר בְּמָה שְׂאִינוֹ יָכוֹל לְהַשִּׁיג,
מִשְׁמַע שְׁכָתוֹב אֲנִכִּי ה' אֱלֹהֶיךָ סִתָּם. כְּתוֹב
כְּאֵן הוֹלֵךְ תְּמִים, וְכְתוֹב שָׁם (דְּבָרִים יח)
תְּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ, וְאִין לָךְ רְשׁוּת
לְהִרְהֵר עַל מָה שְׁלֹא הִרְשִׁית.

אִין דְּבַר שְׁעוּמַד בְּפָנֵי חִלּוֹל ה'

וּפְעֵל צָדֵק - כִּנְגַד לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים עַל פָּנֵי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם
וְלֹא תַעֲבֹדֵם. מִכָּאן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִיךְ
לָךְ דְּבַר עוּמַד כִּנְגַד חִלּוֹל ה'. מִנִּין לָנוּ?
מִמִּסִּית, שְׁכָתוֹב (שם יג) יָדָךְ תִּהְיֶה בּוֹ
כְּרֵאשׁוֹנָה לְהִמִּיתוֹ. לְמָה? כִּי בִקֵּשׁ
לְהִדִּיחֵךְ מֵעַל ה' אֱלֹהֶיךָ. וְאִם הִרְגֵּ אֹתוֹ,
נִקְרָא צְדִיק, מִקְנֵא וּפְעֵל צָדֵק, וְזֶהוּ וּפְעֵל
צָדֵק.

אִסוּרֵי לֹא תִשָּׂא לֹא תַעֲנֶה שְׁמִירַת שְׁבֵת
וְאִסוּר גְּנֹבָה

וְדִבֵּר אֱמֶת בְּלִבּוֹ - כִּנְגַד לֹא תִשָּׂא אֵת
שָׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוּא. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, אִינָם כְּסֻדְרָם, וְאִף עַל גֵּב שְׂאִינָם
כְּסֻדְרָם, אִין זֶה מִשְׁנֵה לָנוּ. לֹא רָגַל עַל
לְשׁוֹנוֹ לֹא עֲשֵׂה לְרַעְהוֹ רַעָה - כִּנְגַד לֹא
תַעֲנֶה בְּרַעַף עַד שְׁקֵר. וְחִרְפָּה לֹא נִשָּׂא עַל
קִרְבוֹ - כִּנְגַד מִחֲלַל שְׁבֵתוֹת בְּפִרְהִסְיָא. רַבִּי